

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi İstatistikleri

Temmuz 2023

Cari İşlemler Dengesi

TCMB tarafından açıklanan ödemeler dengesi istatistiklerine göre 2022 yılının Temmuz ayında 3.457 milyon dolar açık veren cari denge, 2023 yılının aynı ayında 5.466 milyon dolar açık verdi. Böylece 2023 yılı Haziran ayında 56.508 milyon dolar olan 12 aylık cari işlemler açığı, Temmuz ayında 58.517 milyon dolara yükseldi.

Cari açığın yükselmesinde; ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının, Temmuz ayında önceki yılın aynı ayına göre 1.219 milyon dolar artarak 10.477 milyon dolara yükselmesi ve hizmetler dengesi kaynaklı girişlerin 252 milyon dolar azalarak 5.999 milyon dolara gerilemesi etkili oldu.

Birincil gelir dengesinden kaynaklanan net çıkışlar, önceki yılın aynı ayına göre 397 milyon dolar artarak 903 milyon dolar olarak gerçekleşti.

2022 yılı Temmuz ayında 56 milyon dolar net giriş kaydedilen ikincil gelir dengesi kaleminde, 2023 yılının aynı ayında 85 milyon dolar net çıkış yaşandı.

Cari İşlemler Dengesi, m\$ - Temmuz

Aylık	2022	2023	Yıllık Değ.
İhracat	18.498	19.700	6,5%
İthalat	-27.756	-30.177	8,7%
Ticaret Dengesi	-9.258	-10.477	13,2%
Hiz. Gelir	9.441	10.070	6,7%
Hiz. Gider	-3.190	-4.071	27,6%
Hiz. Dengesi	6.251	5.999	-4,0%
Birincil Den.	-506	-903	78,5%
İkincil Den.	56	-85	A.D.
Cari Denge	-3.457	-5.466	58,1%

12 Aylık	2022	2023	Yıl. Değ.
İhracat	248.746	250.352	0,6%
İthalat	-311.645	-350.969	12,6%
Ticaret Dengesi	-62.899	-100.617	60,0%
Hiz. Gelir	80.722	97.941	21,3%
Hiz. Gider	-36.319	-46.274	27,4%
Hiz. Dengesi	44.403	51.667	16,4%
Birincil Den.	-9.571	-9.969	4,2%
İkincil Den.	-399	402	A.D.
Cari Denge	-28.466	-58.517	105,6%

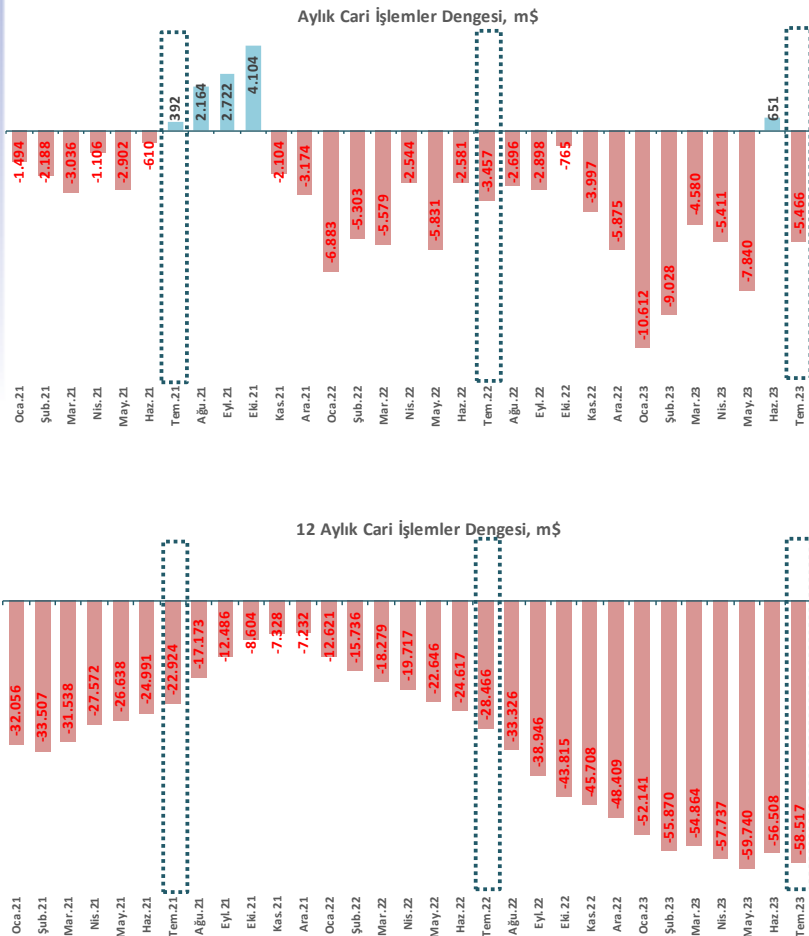
Cari İşlemler Dengesi, m\$ - Aylık

	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-1.494	-6.883	-10.612	80,6%	54,2%
Şubat	-2.188	-5.303	-9.028	-14,9%	70,2%
Mart	-3.036	-5.579	-4.580	-49,3%	-17,9%
Nisan	-1.106	-2.544	-5.411	18,1%	112,7%
Mayıs	-2.902	-5.831	-7.840	44,9%	34,5%
Haziran	-610	-2.581	651	A.D.	A.D.
Temmuz	392	-3.457	-5.466	A.D.	58,1%
Ağustos	2.164	-2.696			
Eylül	2.722	-2.898			
Ekim	4.104	-765			
Kasım	-2.104	-3.997			
Aralık	-3.174	-5.875			
Ocak - Temmuz	-10.944	-32.178	-42.286		31,4%

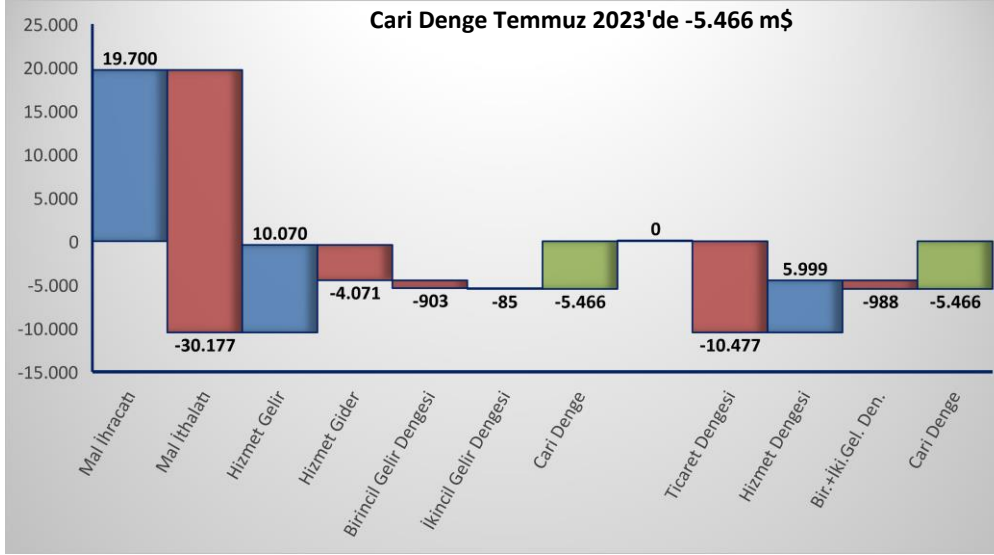
Cari İşlemler Dengesi, m\$ - 12 Aylık

	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-32.056	-12.621	-52.138	7,7%	313,1%
Şubat	-33.507	-15.736	-55.863	7,1%	255,0%
Mart	-31.538	-18.279	-54.864	-1,8%	200,1%
Nisan	-27.572	-19.717	-57.731	5,2%	192,8%
Mayıs	-26.638	-22.646	-59.740	3,5%	163,8%
Haziran	-24.991	-24.617	-56.508	-5,4%	129,5%
Temmuz	-22.924	-28.466	-58.517	3,6%	105,6%
Ağustos	-17.173	-33.326			
Eylül	-12.486	-38.946			
Ekim	-8.604	-43.815			
Kasım	-7.328	-45.708			
Aralık	-7.232	-48.409			

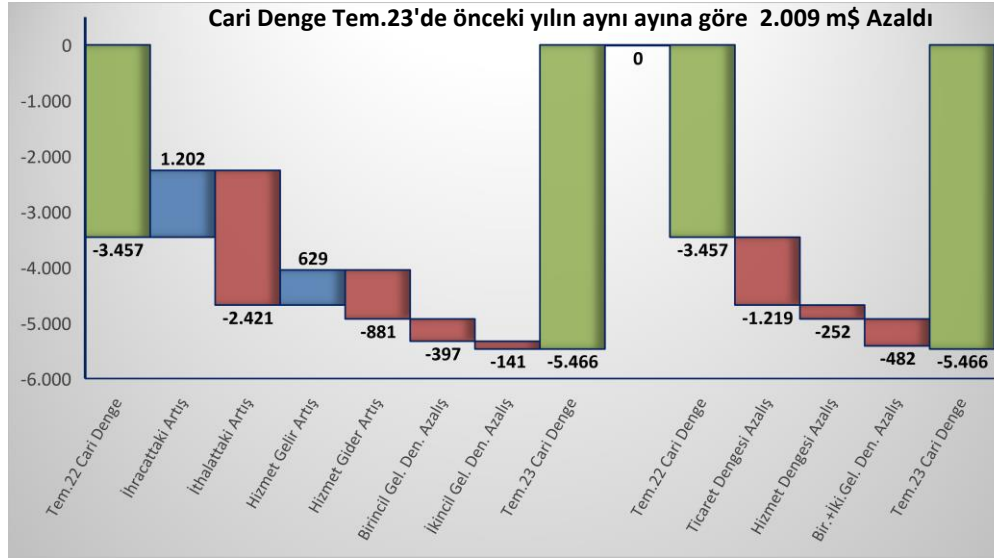
Kaynak: TCMB

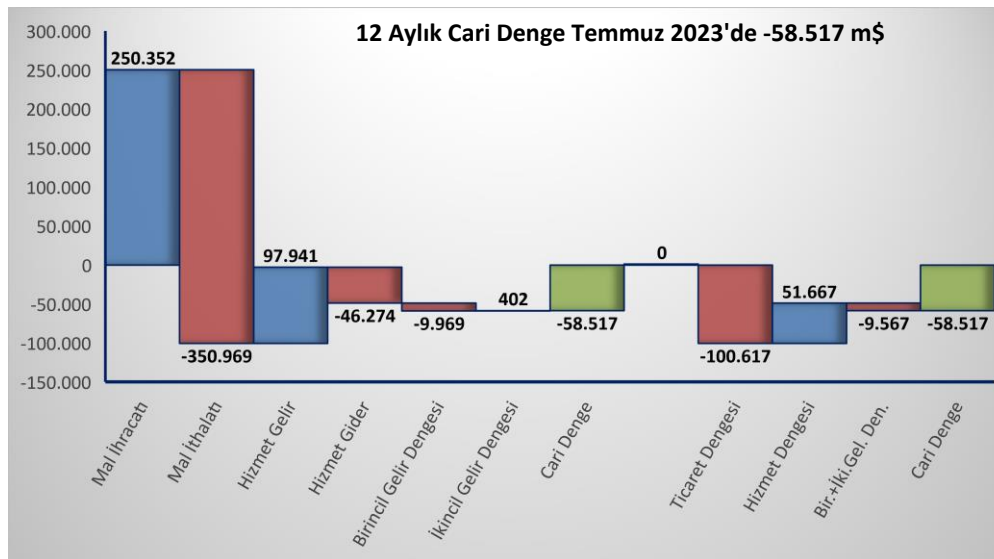
Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

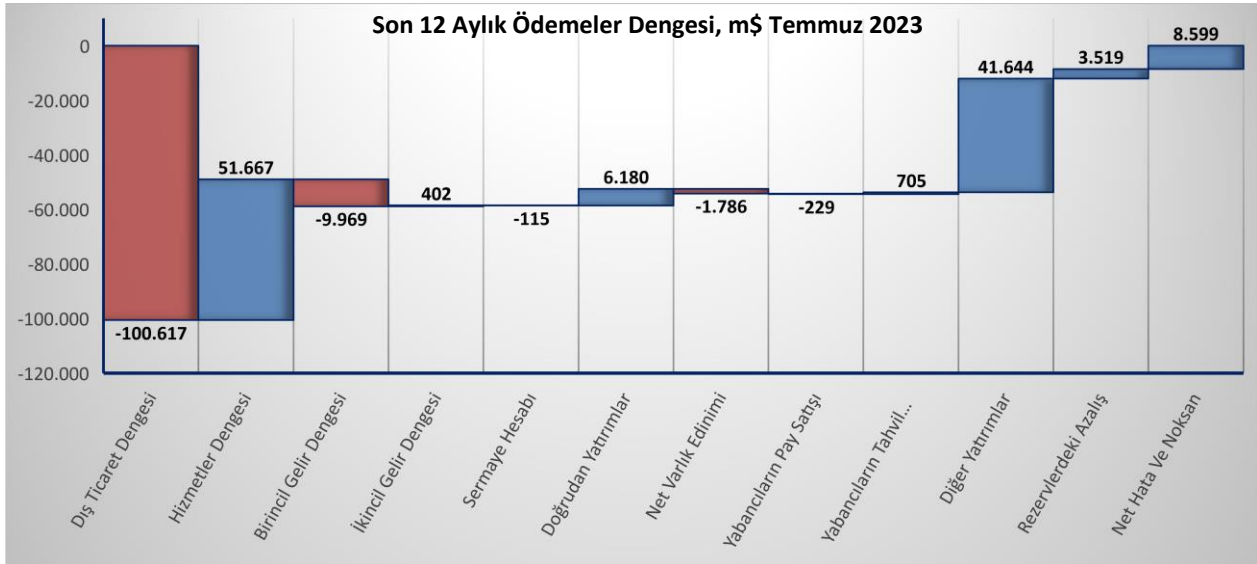
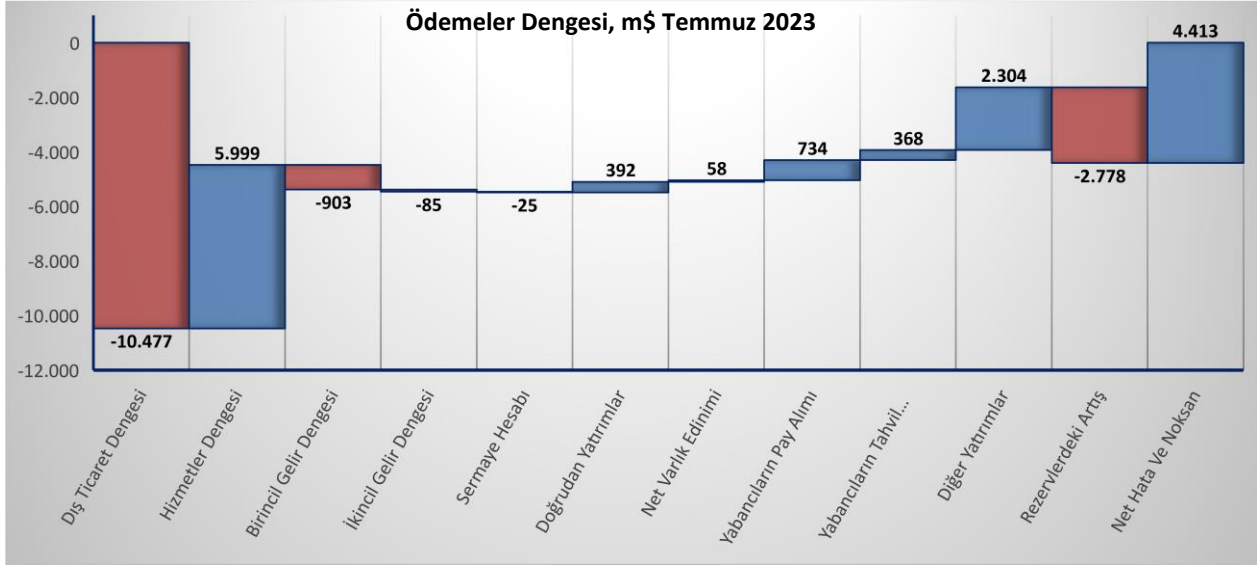
2023 yılı Temmuz ayında 19,7 milyar dolar ihracat yapılırken, 30,2 milyar dolar ithalat yapıldı ve ticaret dengesi 10,5 milyar dolar açık verdi. 10,1 milyar dolar hizmet geliri elde edilirken, 4,1 milyar dolar hizmet gideri kaydedildi ve hizmet dengesi 6,0 milyar dolar fazla verdi. Birincil ve ikinci gelir dengesinin 1,0 milyar dolar açık vermesiyle 2023 yılı Temmuz ayında cari denge, 5,5 milyar dolar açık verdi.

2022 Temmuz ayında 3,5 milyar dolar açık veren cari dengenin, 2023 yılı Temmuz ayında 5,5 milyar dolar açık vermesinin temel sebebi dış ticaret dengesinin 1,2 milyar dolar ve hizmet dengesinin 252 milyon dolar azalmasıdır. İhracat önceki yılın aynı dönemine göre 1,2 milyar dolar, ithalat 2,4 milyar dolar artış gösterdi ve böylece dış ticaret dengesi 1,2 milyar dolar azalarak 10,5 milyar dolar açık verdi. Hizmet geliri önceki yılın aynı ayına göre 629 milyon dolar artarak 10,07 milyar dolar olurken, hizmet giderleri 881 milyon dolar artarak 4,07 milyar dolar oldu. Böylece hizmet dengesi kaynaklı net girişler 252 milyon dolar azalarak 6 milyar dolar oldu. Bu gelişme neticesinde 2022 yılı Temmuz ayında 3,5 milyar dolar açık veren cari denge, 2023 yılının aynı ayında 5,5 milyar dolar açık verdi.

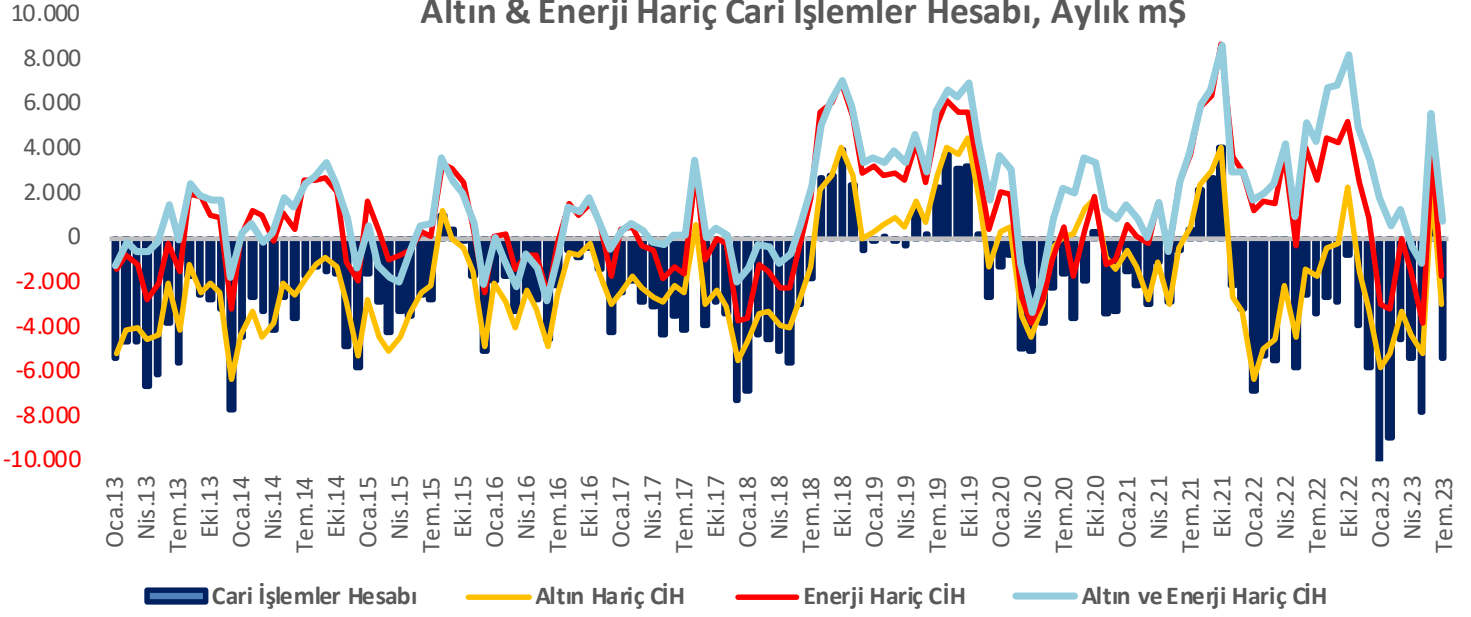
Temmuz 2023'te 12 aylık ticaret dengesi 100,6 milyar dolar açık verirken, hizmetler dengesi 51,7 milyar dolar fazla verdi. 9,6 milyar dolar birincil+ikincil gelir dengesi çıkışlarıyla beraber 12 aylık cari açık 58,5 milyar dolar oldu.

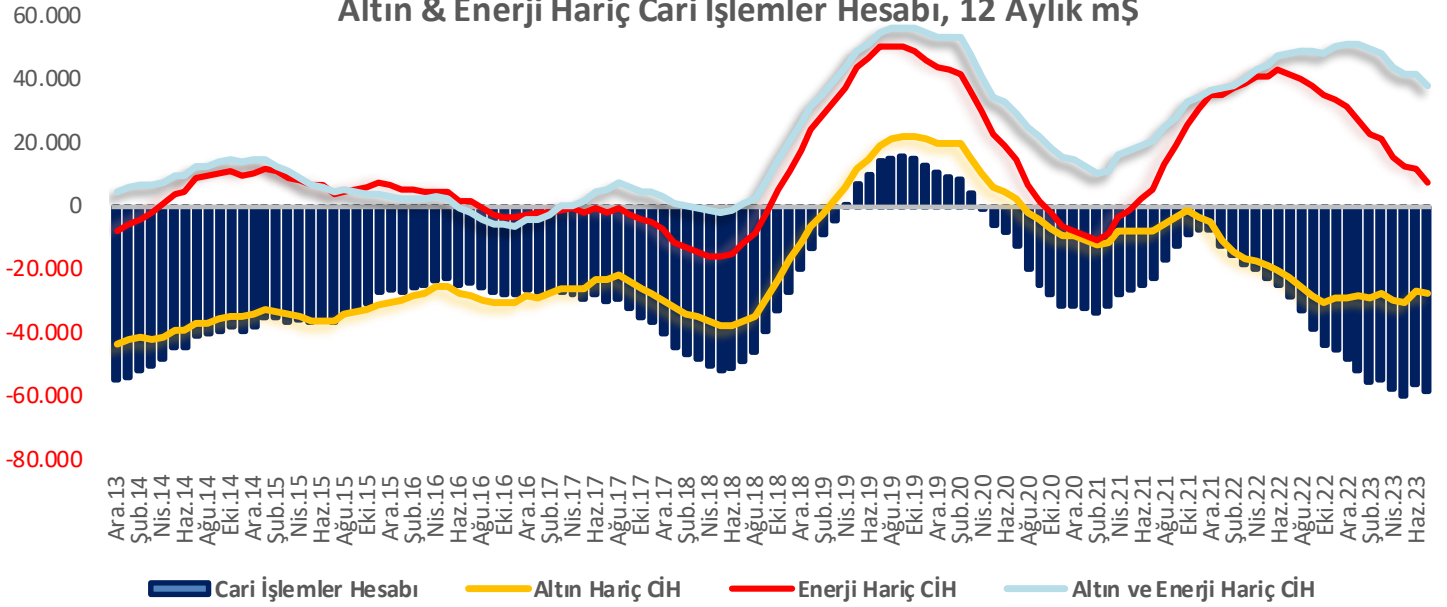
Cari açığın temel olarak nasıl finanse edildiğini gösteren ödemeler dengesi istatistiklerine göre 2023 Temmuz ayında 5,5 milyar dolar cari açık nedeniyle döviz çıkışı gerçekleşmiştir. Çıkan bu dövize karşılık yabancıların 734 milyon dolarlık pay ve 368 milyon dolarlık tahvil alımının yanı sıra 392 milyon dolar doğrudan yatırımlardan, 58 milyon dolar net varlık edinimi ve diğer yatırımlardan 2,3 milyar dolar döviz girdisi olmuştur. 4,4 milyar dolar net hata ve noksan sonrasında ise TCMB'nin rezervlerinde 2,7 milyar dolarlık artış yaşanmıştır.

Son 12 aylık dönemde ise 58,5 milyar dolar olan cari açıkla beraber yabancıların 229 milyon dolarlık pay satışının yanı sıra 1,8 milyar dolar net varlık edinimi hesabıyla birlikte toplamda 60,5 milyar dolarlık döviz çıkışı gerçekleşmiştir. Çıkan bu dövize karşılık yabancıların tahvil alımından 705 milyon dolar, 6,2 milyar dolar doğrudan yatırımlardan döviz girdisi olurken büyük bir kısmı TCMB'nin yükümlülüklerinin artmasıyla oluşan diğer yatırımlar hesabından 41,6 milyar dolar giriş olmuştur. 8,6 milyar dolar net hata ve noksan sonrasında ise TCMB'nin rezervlerinde 3,5 milyar dolarlık azalış yaşanmıştır.

Altın & Enerji Hariç Cari İşlemler Hesabı, Aylık m\$

Altın & Enerji Hariç Cari İşlemler Hesabı, 12 Aylık m\$

Altın hariç cari işlemler hesabı, 2022 Temmuz ayında 1,8 milyar dolar açık vermişken, 2023 yılının aynı döneminde 3,0 milyar dolar açık vermiştir.

Türkiye’de, yıllar itibariyle ekonomik ve sosyal gelişmeler nedeniyle enerji tüketimi artmakta buna karşın yerli enerji kaynaklarımızın sınırlı olması sebebiyle enerji arzımız aynı hızda artırılamamaktadır. Bu durum ülkemizi enerjide dışa bağımlı hale getirmekte ve cari dengemizi olumsuz etkilemektedir. Ayrıca enerji ithalatının cari işlemler dengesine olan etkisi sadece miktar değişimlerinden değil fiyat değişimlerinden de kaynaklanmaktadır. Buna bağlı olarak petrol fiyatlarındaki dalgalanma ve tüketilen enerjiyle yükseliş gösteren Türkiye’nin enerji ithalatı 2022 yılı Temmuz ayında 7,7 milyar dolar iken 2023 yılı Temmuz ayında 5,0 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılı Temmuz ayında 2,6 milyar dolar fazla veren enerji hariç cari işlemler hesabı ise 2023 yılı Temmuz ayında 1,7 milyar dolar açık vermiştir.

Enerji ithalatı cari denge üzerinde baskı unsuru olmaya devam ederken 2022 yılı Temmuz ayında 4,3 milyar dolar fazla veren altın ve enerji hariç cari denge, 2023 yılı Temmuz ayında 0,7 milyar dolar fazla vermiştir.

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - Aylık					
2023	İhracat	İthalat	Denge	Karş. Oranı	Aylık Değ.
Ocak	19.217	31.767	-12.550	60%	69,4%
Şubat	18.399	28.905	-10.506	64%	-16,3%
Mart	23.349	29.668	-6.319	79%	-39,9%
Nisan	19.033	26.141	-7.108	73%	12,5%
Mayıs	21.274	31.815	-10.541	67%	48,3%
Haziran	20.294	24.054	-3.760	84%	-64,3%
Temmuz	19.700	30.177	-10.477	65%	178,6%
Ocak - Temmuz	141.266	202.527	-61.261	70%	

Dış Ticaret Dengesi

2023 yılı Temmuz ayında ihracat bir önceki aya göre %2,93 azalarak 19.700 milyon dolara gerilerken, ithalat %25,46 artarak 30.177 milyon dolara yükseldi. Böylelikle 2022 yılı Haziran ayında 3.760 milyon dolar açık veren dış ticaret dengesi, 2023 yılı Temmuz ayında 10.477 milyon dolar açık verdi.

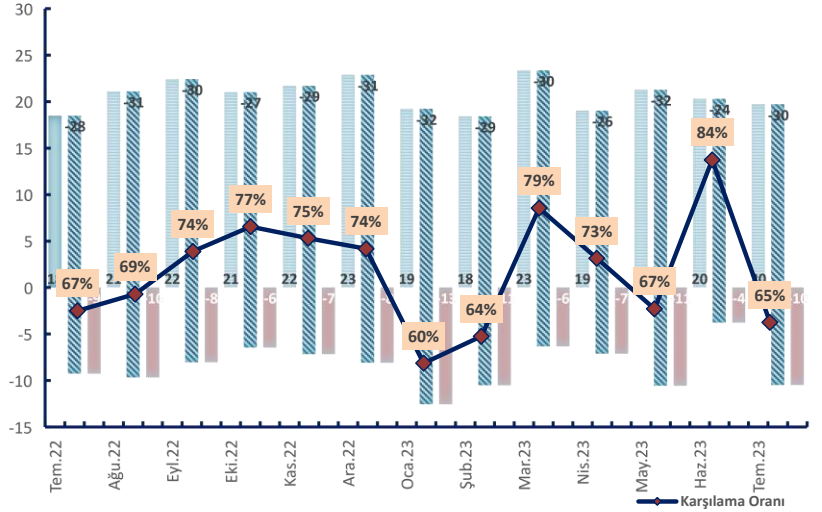
İhracatın ithalatı karşılama oranı 2022 Temmuz ayında %67 seviyesindeyken 2023 yılı Temmuz ayında %65'ye geriledi. Haziran 2022'de ise %84 seviyesinde idi.

12 aylık ihracat ve ithalat sırasıyla 250.352 ve 350.969 milyon dolar olması sonucunda 12 aylık dış ticaret açığı, 100.617 milyar dolar olarak gerçekleşti.

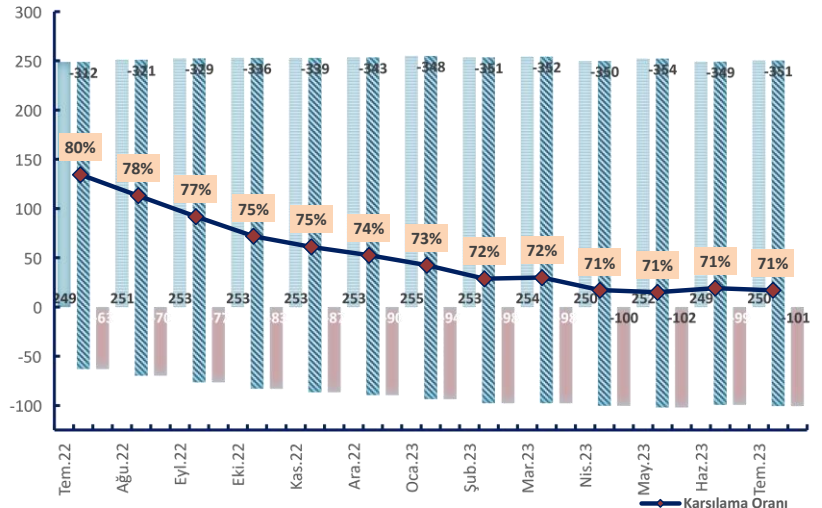
Dış Ticaret Dengesi, m\$ - 12 Aylık					
2023	İhracat	İthalat	Denge	Karş. Oranı	Aylık Değ.
Ocak	254.964	348.488	-93.524	73%	4,5%
Şubat	253.484	351.222	-97.738	72%	4,5%
Mart	254.179	351.763	-97.584	72%	-0,2%
Nisan	249.801	350.154	-100.353	71%	2,8%
Mayıs	252.109	354.178	-102.069	71%	1,7%
Haziran	249.150	348.548	-99.398	71%	-2,6%
Temmuz	250.352	350.969	-100.617	71%	1,2%

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - Aylık					
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-1.907	-8.547	-12.550	55,6%	46,8%
Şubat	-2.102	-6.292	-10.506	-16,3%	67,0%
Mart	-2.988	-6.473	-6.319	-39,9%	-2,4%
Nisan	-1.744	-4.339	-7.108	12,5%	63,8%
Mayıs	-3.055	-8.825	-10.541	48,3%	19,4%
Haziran	-1.635	-6.431	-3.760	-64,3%	-41,5%
Temmuz	-3.148	-9.258	-10.477	178,6%	13,2%
Ağustos	-2.884	-9.649			
Eylül	-1.126	-8.029			
Ekim	-50	-6.444			
Kasım	-3.628	-7.168			
Aralık	-5.046	-8.066			
Ocak - Temmuz	-16.579	-50.165	-61.261		22,1%

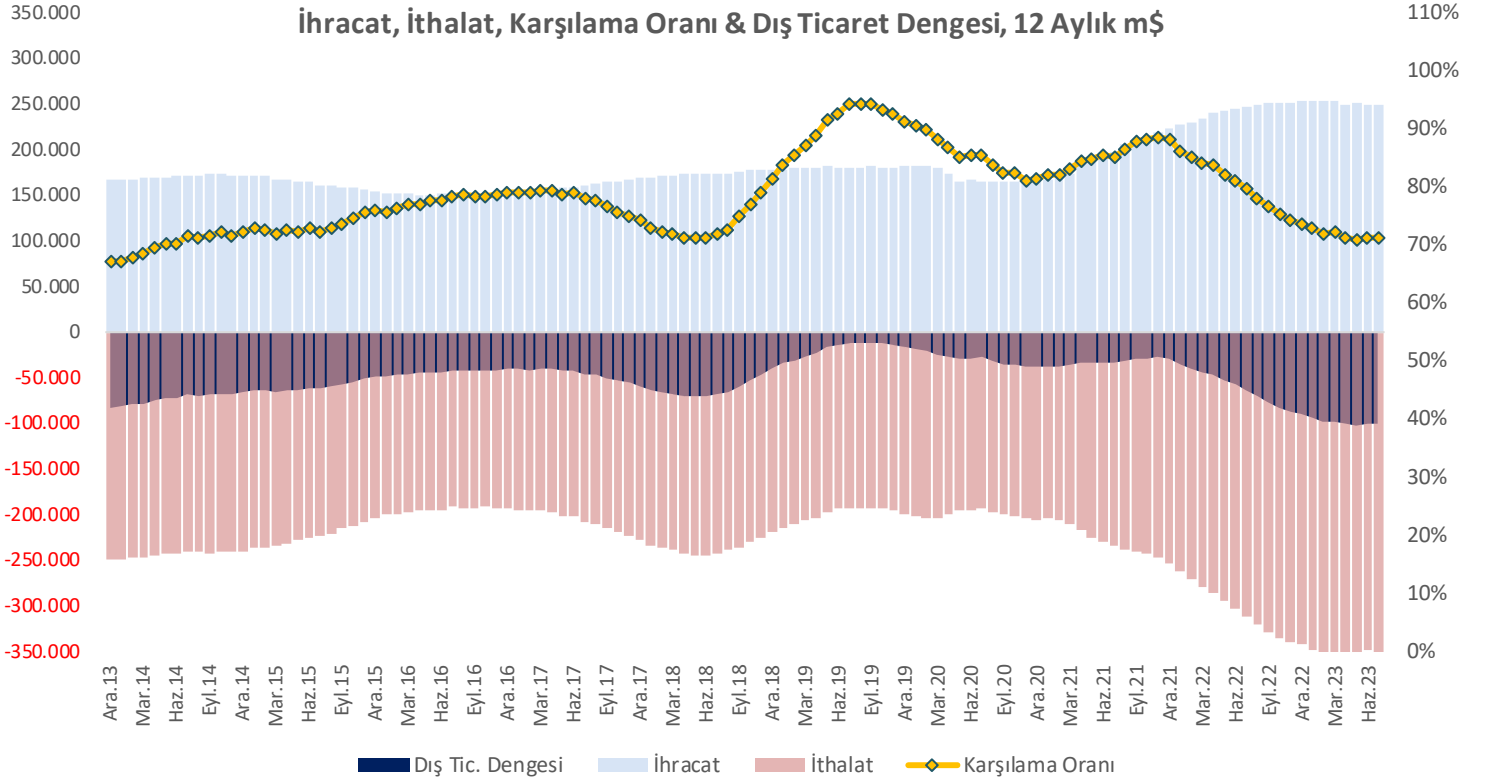
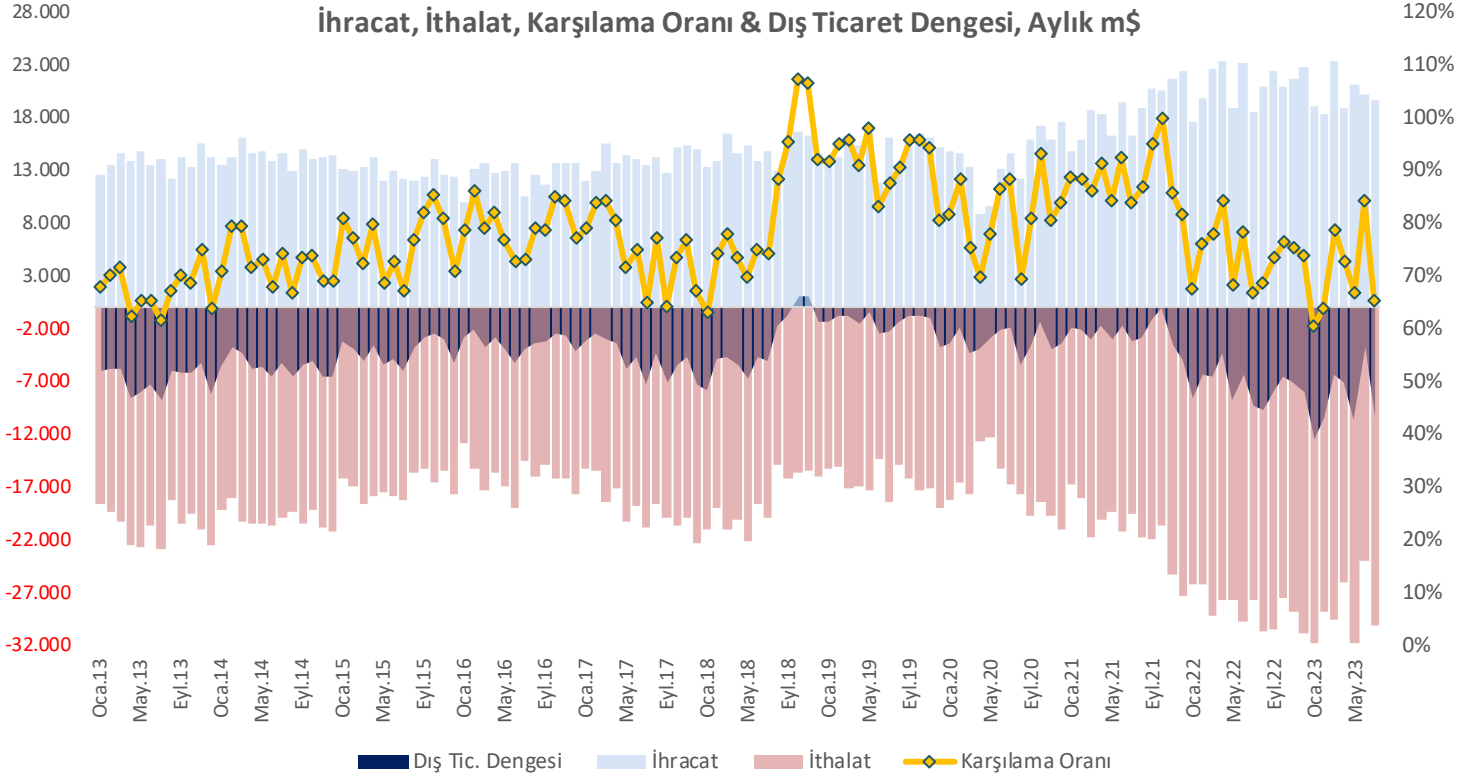
İHRACAT, İTHALAT & DİŞ TİCARET DENGESİ, AYLIK MİLYAR\$

İHRACAT, İTHALAT & DİŞ TİCARET DENGESİ, 12 AYLIK MİLYAR\$

Kaynak: TCMB

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Hizmetler Dengesi

2022 yılı Temmuz ayında 6,25 milyar dolar net fazla veren hizmetler dengesi, 2023 yılı Temmuz ayında 6 milyar dolar net fazla verdi. Hizmetler dengesi, aylık %19,5 artarken, yıllık %4 azaldı.

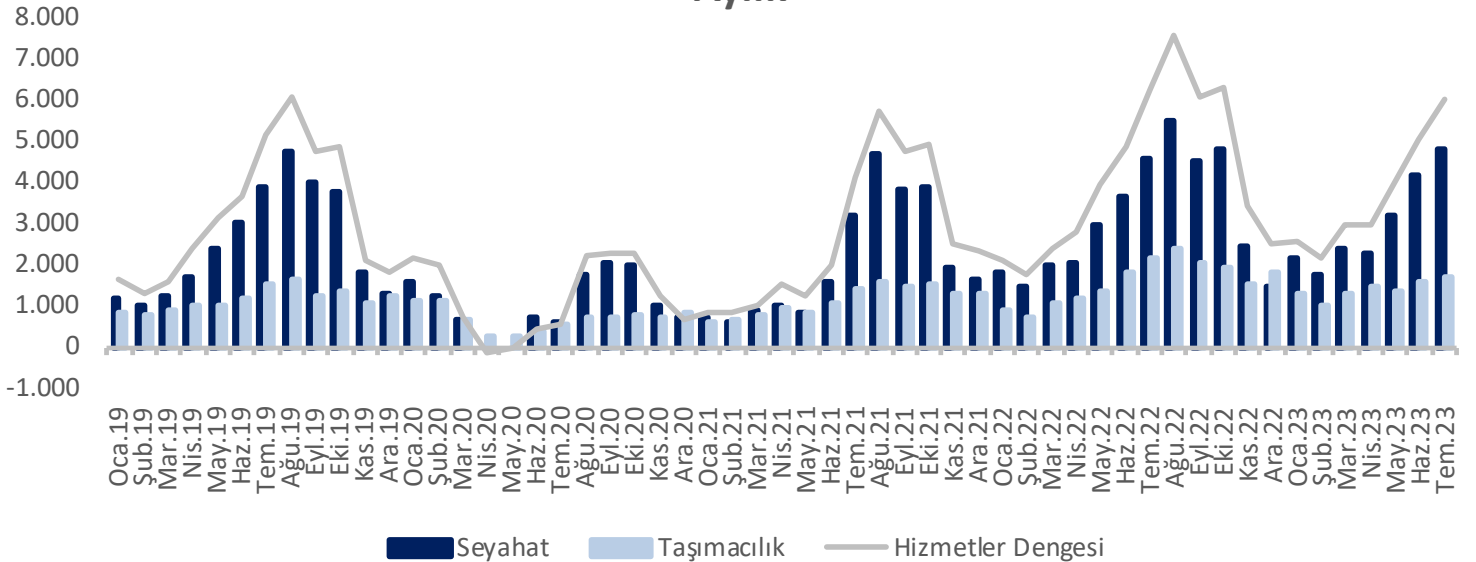
Koronavirüs salgını nedeniyle 2020 yılı Nisan ve Mayıs aylarında sıfır olan seyahatin, 2020 Haziran ayı itibariyle salgının kontrol altına alınmasıyla ülkelerin sınırlarını açmalarının etkisiyle 2020 Ağustos ayında önceki aya göre %211 artış görüldü. Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, Temmuz 2023'de bir önceki yılın aynı ayına göre %4,8 artarak 4.795 milyon dolara yükseldi. Aylık bazda ise yaz aylarına girilmiş olması nedeniyle %14,1 arttı.

Hizmetler Dengesi, m\$ - Aylık														
2023	Bak. ve On.	Taşım.	Seyahat	İnşaat	Sig. ve Emk.	Finansal	Fikri Mülk.	Telkom.	Diğ. İş Hiz.	Kiş. Kült. ve Eğ.	Resmi Hiz.	Hiz. Denge	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	120	1.277	2.160	12	-319	-138	-220	7	-271	-13	-46	2.584	2,5%	22,2%
Şubat	128	1.027	1.749	65	-193	-110	-148	-82	-209	-14	-55	2.178	-15,7%	23,7%
Mart	130	1.304	2.382	62	-83	-77	-304	-157	-219	-17	-63	2.983	37,0%	24,8%
Nisan	130	1.467	2.281	64	-171	-111	-209	-120	-252	-11	-101	2.987	0,1%	6,9%
Mayıs	147	1.343	3.190	62	-61	-64	-212	-89	-285	-9	-71	3.980	33,2%	0,9%
Haziran	38	1.595	4.203	16	5	-45	-382	-95	-313	-24	-47	5.019	26,1%	2,9%
Temmuz	154	1.676	4.795	16	-69	-40	-253	-52	-246	-8	-35	5.999	19,5%	-4,0%
Ağustos														
Eylül														
Ekim														
Kasım														
Aralık														
Ocak - Temmuz	847	9.689	20.760	297	-891	-585	-1.728	-588	-1.795	-96	-418	25.730		6,6%

Hizmetler Dengesi, m\$ - 12 Aylık														
2023	Bak. ve On.	Taşım.	Seyahat	İnşaat	Sig. ve Emk.	Finansal	Fikri Mülk.	Telkom.	Diğ. İş Hiz.	Kiş. Kült. ve Eğ.	Resmi Hiz.	Hiz. Denge	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	1.213	19.244	37.653	373	-1.239	-1.067	-2.629	-175	-2.525	169	-660	50.539	0,9%	52,6%
Şubat	1.251	19.560	37.922	433	-1.347	-1.067	-2.648	-262	-2.556	158	-676	50.956	0,8%	49,7%
Mart	1.325	19.817	38.338	471	-1.307	-1.049	-2.724	-389	-2.591	140	-683	51.549	1,2%	45,5%
Nisan	1.347	20.120	38.579	508	-1.403	-1.038	-2.765	-517	-2.690	128	-733	51.742	0,4%	41,0%
Mayıs	1.386	20.118	38.806	540	-1.380	-1.023	-2.832	-636	-2.780	107	-750	51.778	0,1%	31,4%
Haziran	1.322	19.922	39.335	529	-1.268	-994	-2.969	-712	-2.866	73	-719	51.919	0,3%	22,8%
Temmuz	1.400	19.425	39.554	514	-1.265	-969	-3.001	-746	-2.912	56	-709	51.667	-0,5%	16,4%
Ağustos														
Eylül														
Ekim														
Kasım														
Aralık														

Kaynak: TCMB

Aylık

Finans Hesabı, m\$ - Aylık					
2023	Doğ. Yat.	Port. Yat.	Diğer Yat.	Rezerv Değ.	Finans Hesabı
Ocak	142	469	190	9.341	10.142
Şubat	523	236	2.256	4.677	7.692
Mart	473	-1.036	7.783	264	7.484
Nisan	780	-1.204	2.439	6.873	8.888
Mayıs	89	-1.412	1.356	16.578	16.611
Haziran	115	1.836	461	-11.200	-8.788
Temmuz	392	1.160	2.304	-2.778	1.078
Ağustos					
Eylül					
Ekim					
Kasım					
Aralık					
Ocak - Temmuz	2.514	49	16.789	23.755	43.107

Finans Hesabı

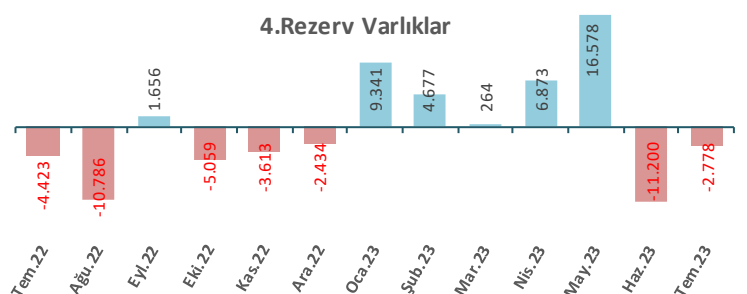
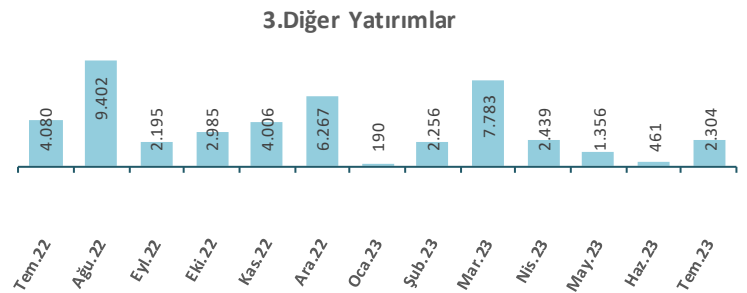
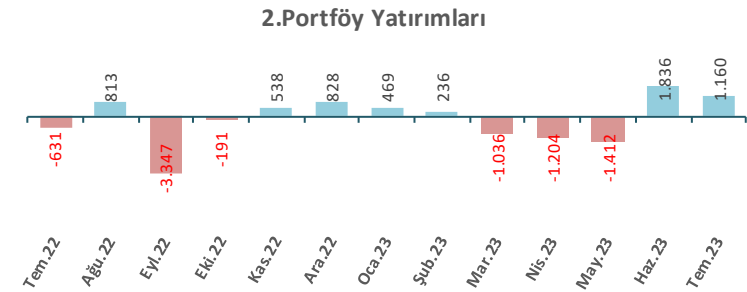
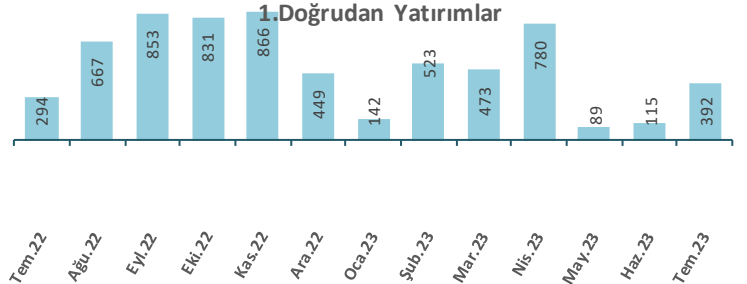
Finans hesabı altındaki doğrudan yatırımlar kaleminde 2022 Temmuz ayında 294 milyon dolar net giriş yaşanırken 2023 yılı Temmuz ayında 392 milyon dolarlık giriş yaşandı.

Portföy yatırımlarında ise 1.160 milyon dolarlık net giriş oldu. Alt kalemler incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senetlerinde 734 milyon dolar ve devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) 18 milyon dolar net alım yaptığı görülmektedir.

Diğer yatırımlarda da 2.304 milyon dolarlık giriş gerçekleşti.

2023 yılı Haziran ayında 11.200 milyon dolar net artış görülen rezerv varlıklarda, Temmuz ayında 2.778 milyon dolar artış yaşandı.

Finans Hesabı, m\$ - Aylık					
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-644	-4.216	-10.142	98,5%	140,6%
Şubat	-660	-4.062	-7.692	-24,2%	89%
Mart	-1.474	-3.855	-7.484	-2,7%	94,1%
Nisan	-2.328	29	-8.888	18,8%	A.D.
Mayıs	-3.297	-4.217	-16.611	87%	293,9%
Haziran	2.201	-389	8.788	A.D.	A.D.
Temmuz	3.096	680	-1.078	A.D.	A.D.
Ağustos	3.538	-96			
Eylül	4.213	-1.357			
Ekim	3.286	1.434			
Kasım	159	-1.797			
Aralık	-13.742	-5.110			
Ocak - Temmuz	-3.106	-16.030	-43.107		168,9%

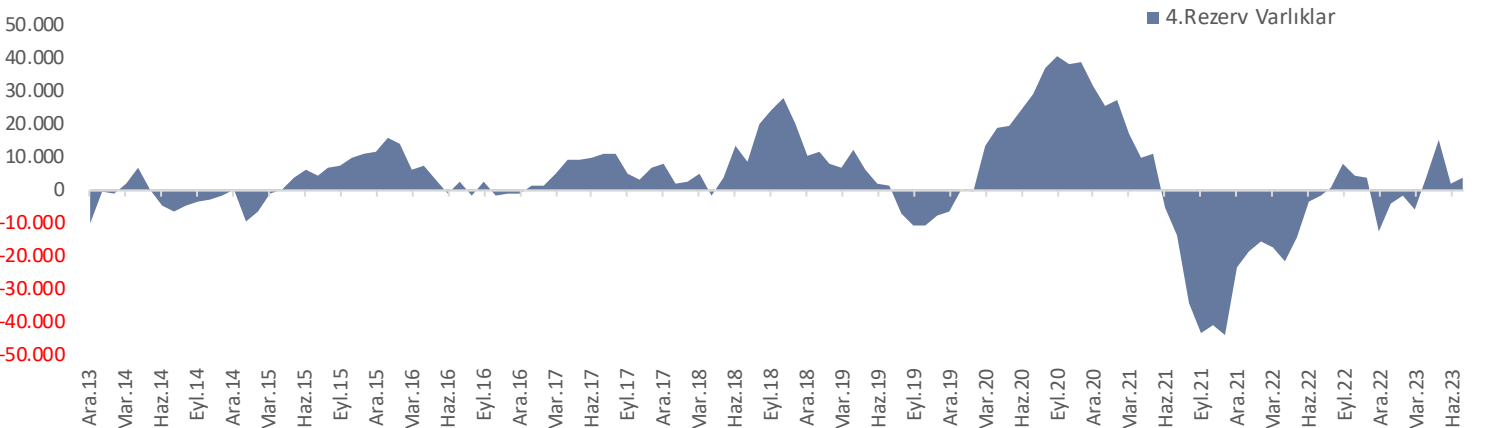
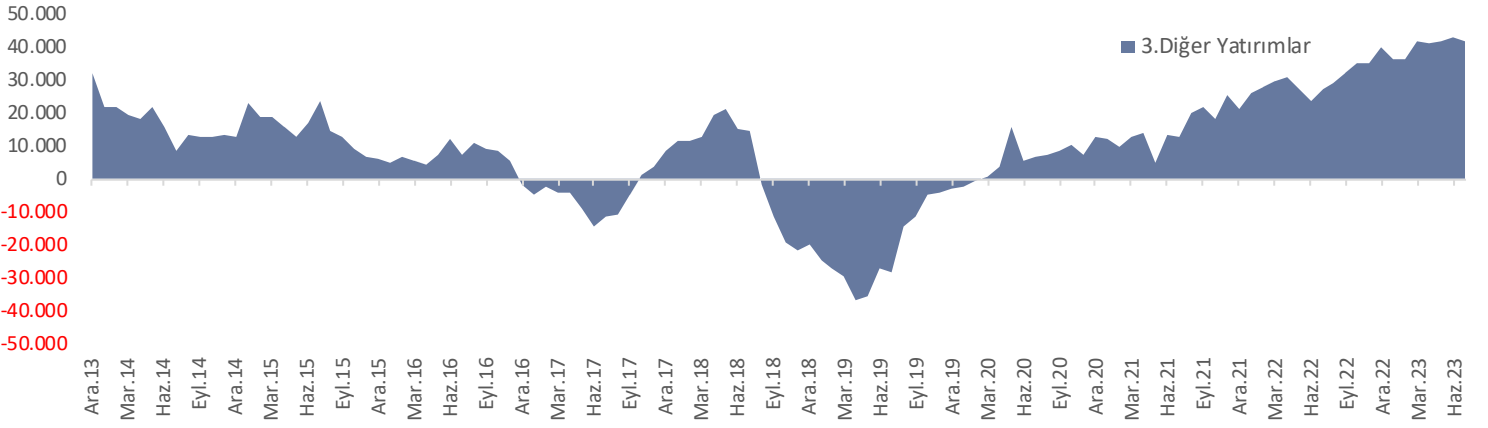
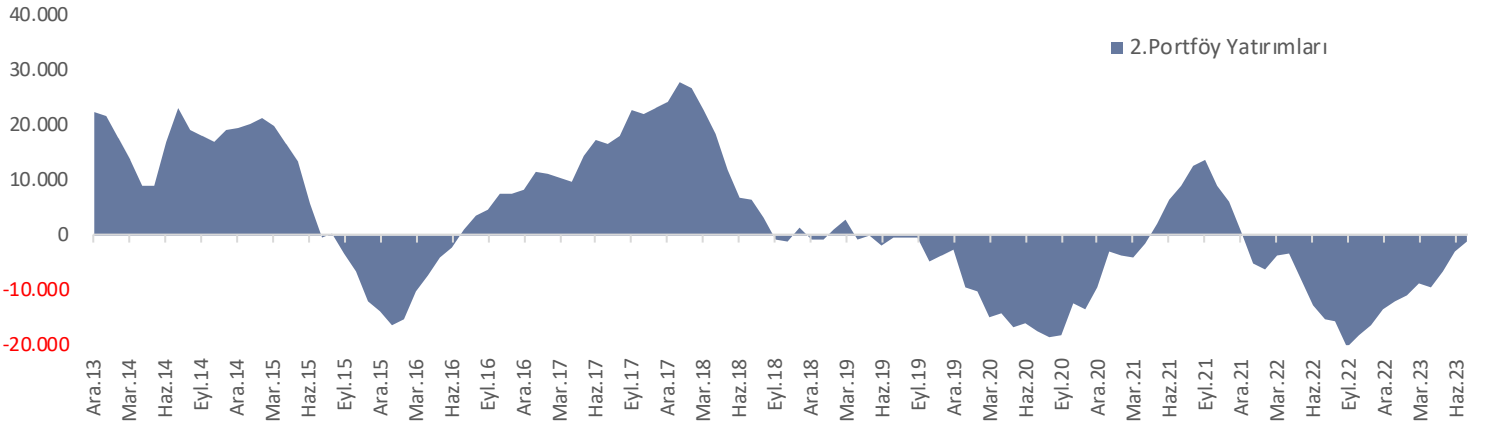
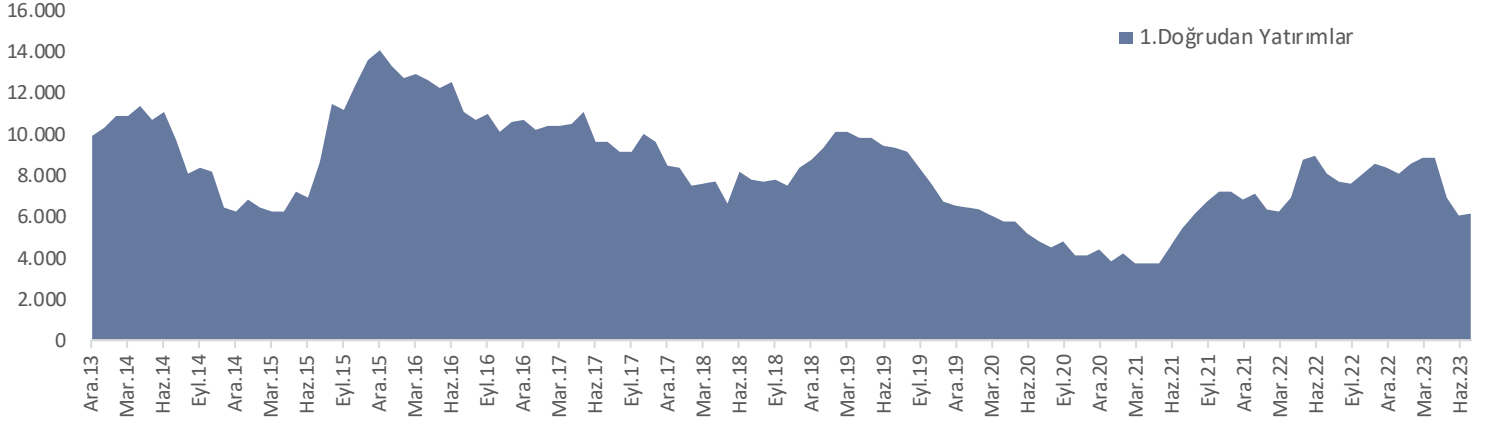

Finans Hesabı, m\$ - 12 Aylık					
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-38.293	-9.224	-28.882	25,8%	213,1%
Şubat	-37.872	-12.626	-32.512	12,6%	157,5%
Mart	-29.611	-15.007	-36.141	11,2%	140,8%
Nisan	-25.790	-12.650	-45.058	24,7%	256,2%
Mayıs	-22.001	-13.570	-57.452	27,5%	323,4%
Haziran	-19.095	-16.160	-48.275	-16,0%	198,7%
Temmuz	-14.023	-18.576	-50.033	3,6%	169,3%
Ağustos	-4.434	-22.210			
Eylül	1.339	-27.780			
Ekim	6.220	-29.632			
Kasım	5.274	-31.588			
Aralık	-5.652	-22.956			

Kaynak: TCMB

12 AYLIK FİNANS HESABI ALT KALEMLERİ, m\$

Net Hata ve Noksana Hesabı

Ödemeler dengesi; bankalar, TÜİK ve Merkez Bankası verilerinden oluşmaktadır. Kamu sektörüne ilişkin kalemlerde çoğunlukla hata beklenmediği gibi, bankacılık sektörüne ilişkin verilerin de (kur oynaklığının ortaya çıkardığı hesaplama hataları dışında) veri toplama yöntemindeki iyileşmeler nedeniyle, büyük ölçüde doğru olduğu varsayılmaktadır. Dolayısıyla, bankacılık dışı özel sektörün döviz varlıklarındaki değişimin büyük ölçüde net hata noksanına yansıdığı düşünülmektedir. Net hata ve noksan (NHN), tanım gereği, ölçüm hataları ve tablodaki verilerin eksik veya fazla derlenmesinden kaynaklanmaktadır. Net hata ve noksan hesabının ödemeler dengesinde hangi kalemlerden kaynaklandığı net olarak ölçülememekle birlikte, bazı kuvvetli tahminler yapılabilmektedir. NHN oluşmasının sebepleri aşağıdaki gibi özetlenebilir;

- Zaman uyumsuzluğu (İthalat veya ihracat için malın hareketi ile ödemenin farklı bilanço dönemlerine yansması gibi)
- Beyan hataları (gümrük işlemlerine ilişkin beyanat hataları gibi)
- Ödemeler dengesindeki çeşitli kalemlerden elde edilen gelirlerin sistem dışına (yastık altına-kasalara) çıkarılması veya finansman esnasında sistem dışından kaynak kullanılması şeklindeki kayıt dışı işlemler,
- Bazı verilerin (turizm ve bavul ticareti) anketler yoluyla elde edilmesindeki hatalar.

Sonuç olarak;

Net hata ve noksan hesabının pozitif olması ülkeye kaynağı bilinmeyen bir döviz girişinin olduğunu, negatif olması ise hangi kalemler ile olduğu bilinmeyen döviz çıkışını gösterir.

Buna göre net hata ve noksan kaleminde 2022 yılı Temmuz ayında 4.153 milyon dolar giriş görülürken, 2023 Temmuz ayında ise 4.413 milyon dolar giriş yaşandı.

Net Hata ve Noksana, m\$ - Aylık

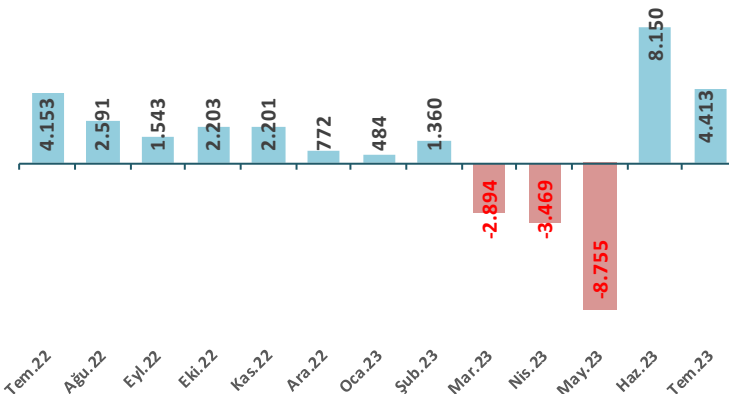
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	868	2.667	484	-37,3%	-81,9%
Şubat	1.529	1.242	1.360	181,0%	10%
Mart	1.564	1.726	-2.894	A.D.	A.D.
Nisan	-1.221	2.576	-3.469	19,9%	A.D.
Mayıs	-399	1.622	-8.755	152,4%	A.D.
Haziran	2.812	2.192	8.150	A.D.	271,8%
Temmuz	2.723	4.153	4.413	-46%	6,3%
Ağustos	1.396	2.591			
Eylül	1.494	1.543			
Ekim	-817	2.203			
Kasım	2.265	2.201			
Aralık	-10.570	772			
Ocak - Temmuz	7.876	16.178	-711		A.D.

Net Hata ve Noksana, m\$ - 12 Aylık

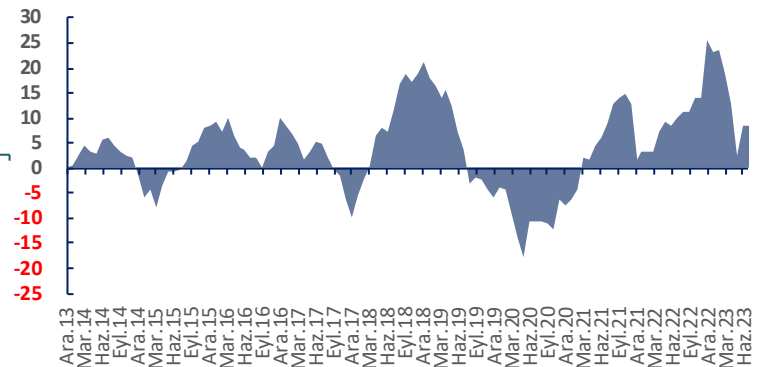
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-6.191	3.443	23.305	-8,6%	576,9%
Şubat	-4.320	3.156	23.423	0,5%	642,2%
Mart	1.971	3.318	18.803	-19,7%	466,7%
Nisan	1.824	7.115	12.758	-32,1%	79,3%
Mayıs	4.671	9.136	2.381	-81,3%	-73,9%
Haziran	5.931	8.516	8.339	250,2%	-2,1%
Temmuz	8.957	9.946	8.599	3,1%	-13,5%
Ağustos	12.808	11.141			
Eylül	13.899	11.190			
Ekim	14.898	14.210			
Kasım	12.675	14.146			
Aralık	1.644	25.488			

Kaynak: TCMB

Net Hata ve Noksana, Aylık, m\$

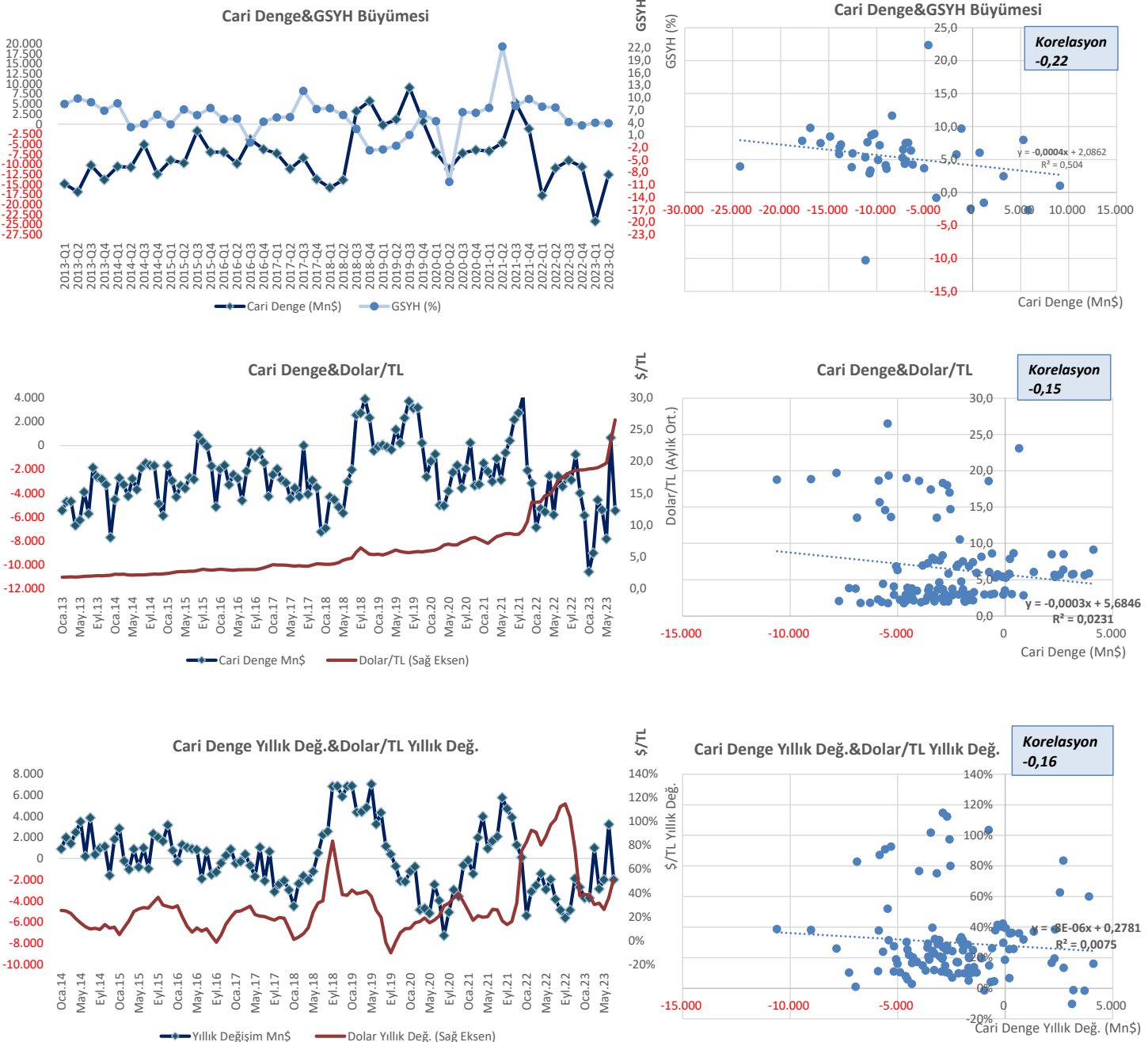
Net Hata ve Noksana, 12 Aylık, milyar \$

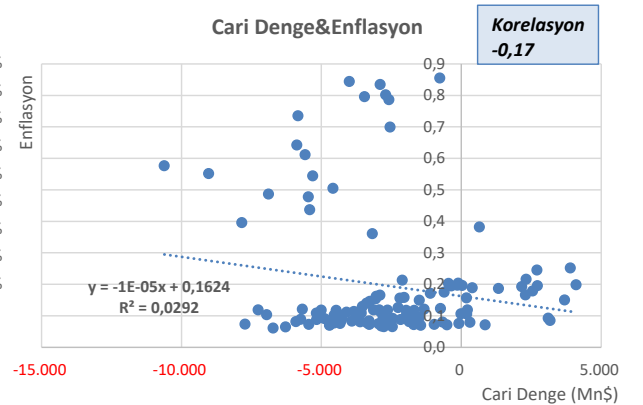
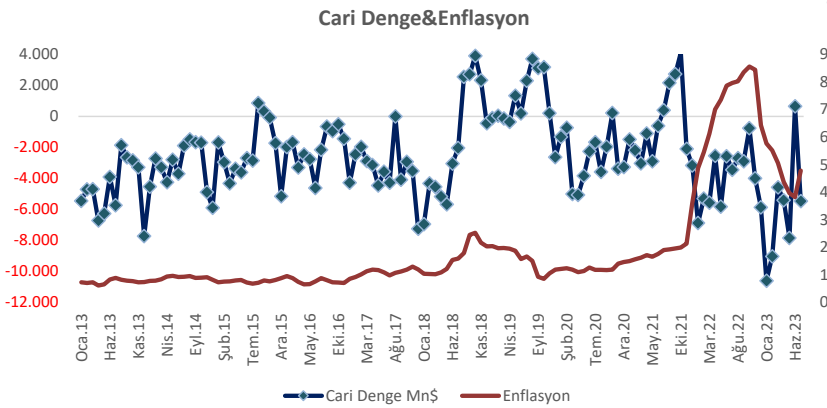
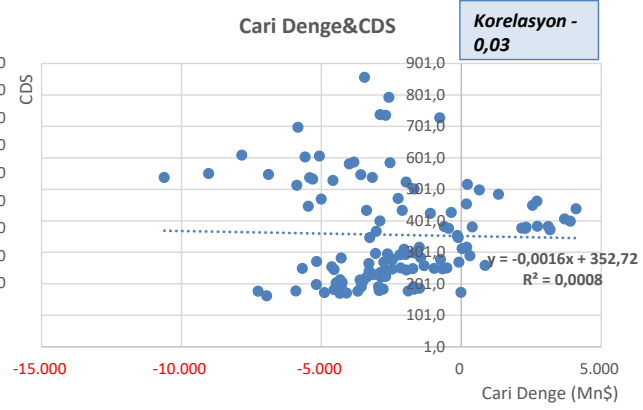
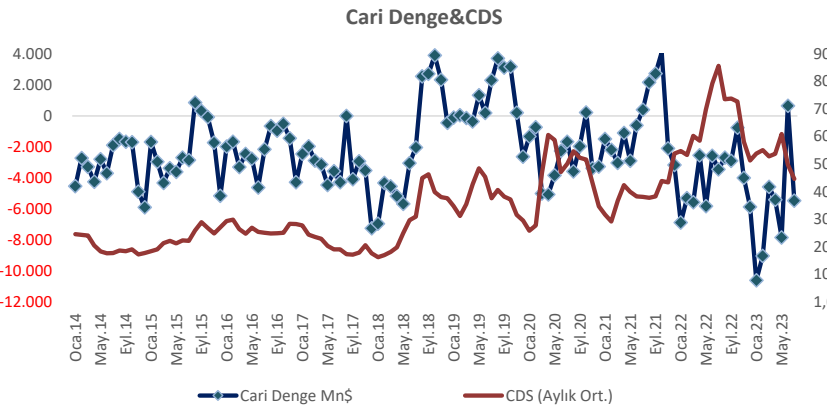
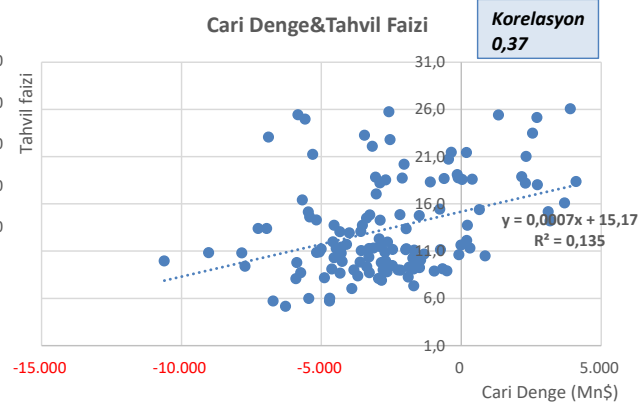
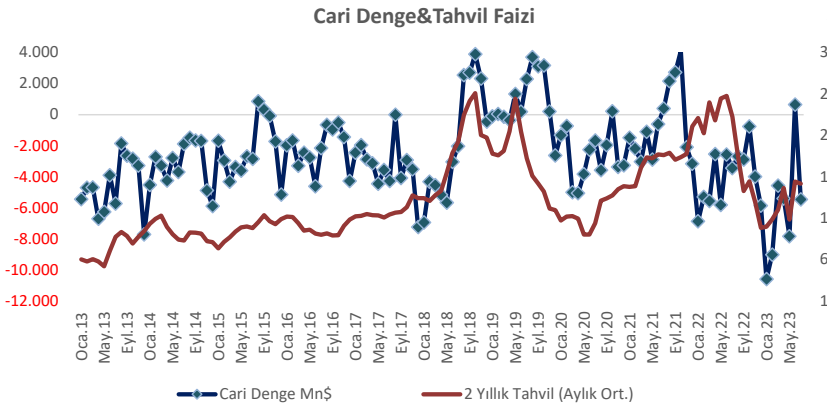
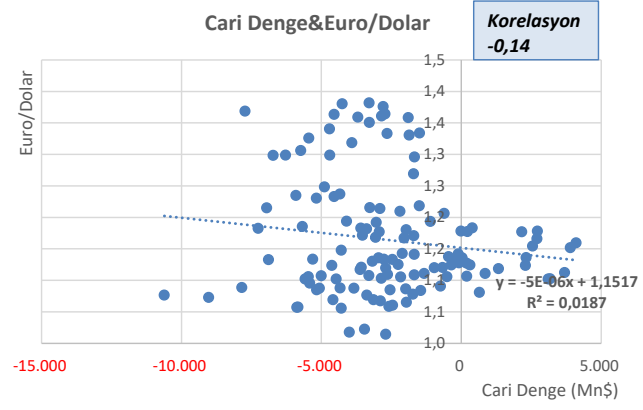
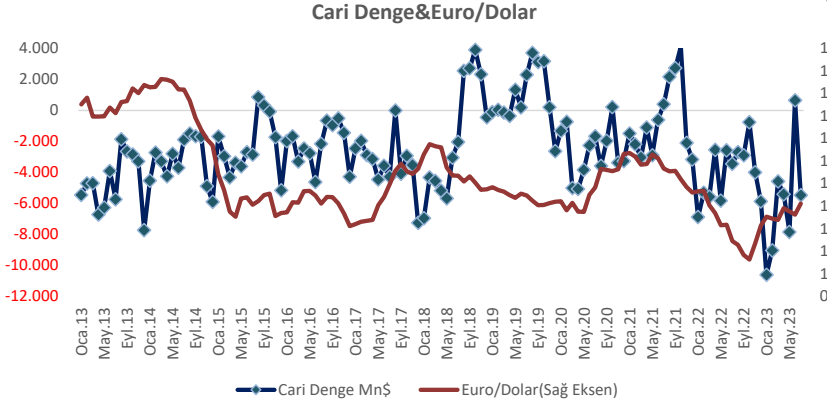

Korelasyon Analizi

Cari Denge ile GSYH Büyümesi, Dolar/TL, Euro/Dolar, Tahvil Faizi, CDS ve enflasyon arasındaki doğrusal ilişki korelasyon analizi ile incelenmiştir. Korelasyon analizinden çıkan en önemli sonuç GSYH büyümesi ile Cari Denge arasındaki korelasyonun 2020 yılı ilk çeyrek sonu -0,71 hesaplanmış olmasıdır. Negatif ve güçlü bir ilişkinin varlığına işaret eden bu oran ekonominin büyümesi için cari açık vermemiz gerektiği şeklinde yorumlanmaktadır. Bir başka deyişle ithalata dayalı bir büyüme modelimiz olup, GSYH artışı yükseldikçe Cari Açık rakamı da artmaktadır. Ekonominin soğumaya başladığı dönemlerde de cari açık azalmakta hatta cari fazla oluşmaktadır. 2020 yılı ikinci çeyreği sonunda ise GSYH büyümesi ile Cari Denge arasındaki korelasyonu -0,47'ye gerilemiştir. Korelasyondaki düşüşün nedeni 2019 yılı sonunda Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve sonrasında tüm dünyada etkisini gösteren koronavirus salgını nedeniyle 2020 yılı ikinci çeyrekte yaşanan olağanüstü durumdur. Salgın sebebiyle tüm ülkelerin kendilerini kapatmalarına paralel olarak ülkemizde de ekonominin kısmen kapanmış olması sonucu ülkemiz ekonomisinin 2020 yılı ikinci çeyrekte %10,4 daralması korelasyonda bozulmaya sebep olmuştur. Ekonominin soğumasının diğer indikatörleri olan Dolar/TL artışı, faizlerin yükselişi gibi parametrelerle Cari Denge orta derece pozitif korelasyona sahiptir. Dolar/TL arttıkça Cari Açık azalmakta hatta Cari Fazla verilmektedir. Kurdaki yükselişin ithalat fiyatlarının görece yüksek kalmasına ve Türk Mallarının ucuz kalmasına sebep olması ihracatı artırdığı gibi ithalatı da azaltmakta ve cari dengeyi pozitif etkilemektedir. Kurdaki yükselişin zamanla kanıksanmasıyla ithalata dayalı büyüme modelinin doğal bir sonucu olarak ekonomik canlanmayla beraber cari denge açık vermeye başlamaktadır.

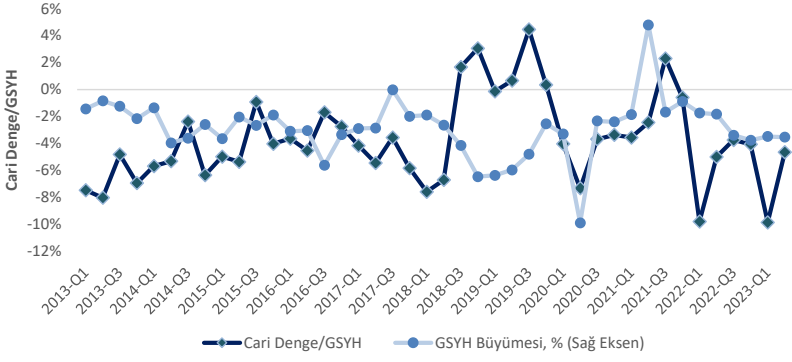

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

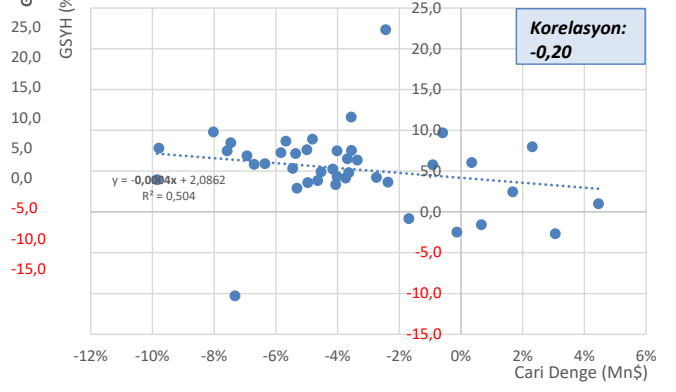

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

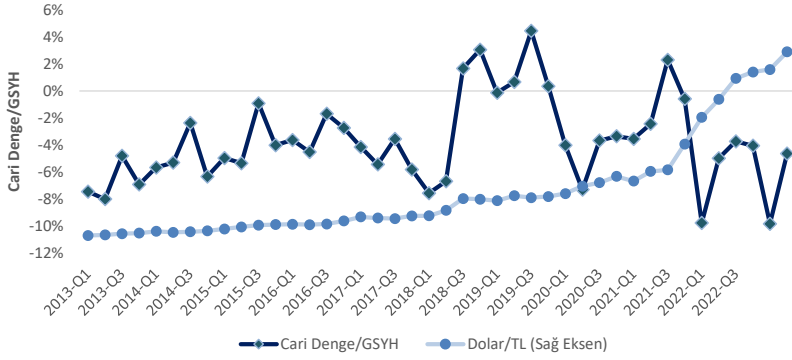
Cari Denge/GSYH&GSYH Büyümesi

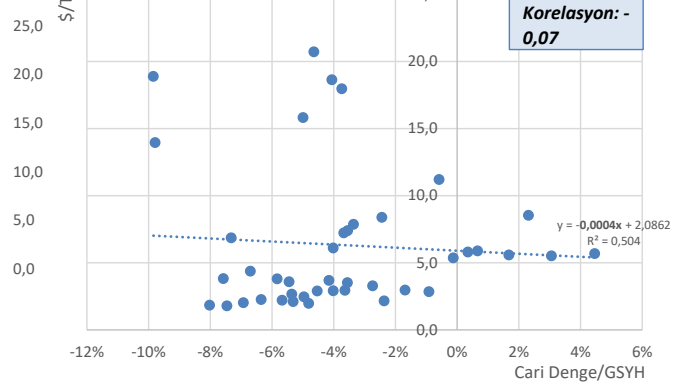
Cari Denge/GSYH&GSYH Büyümesi

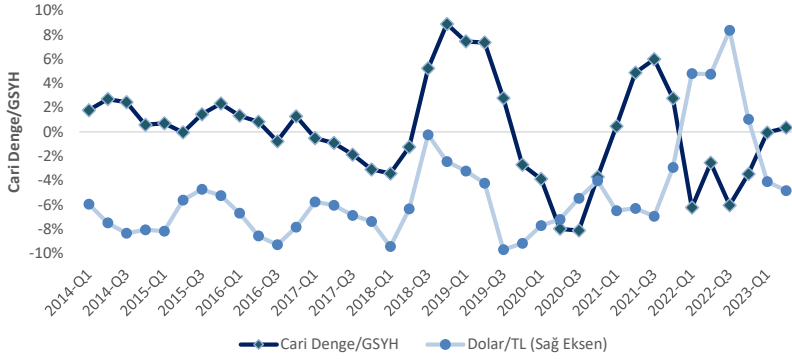
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL

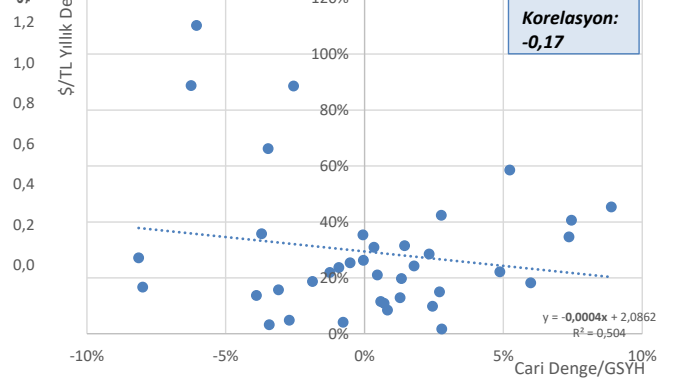
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL

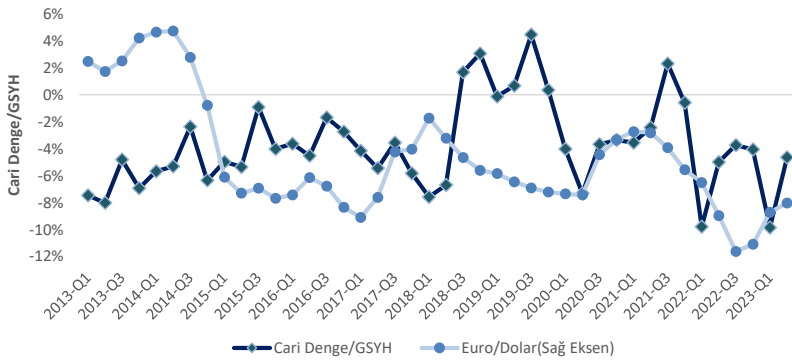
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL Yıllık Değişim Oranları

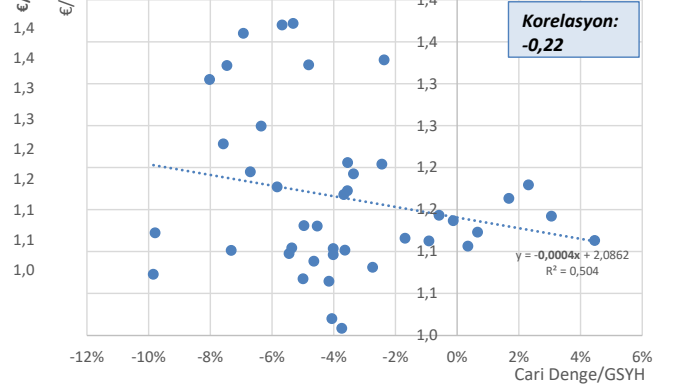
Cari Denge&Dolar/TL Yıllık Değişim Oranları

Cari Denge/GSYH&Euro/Dolar

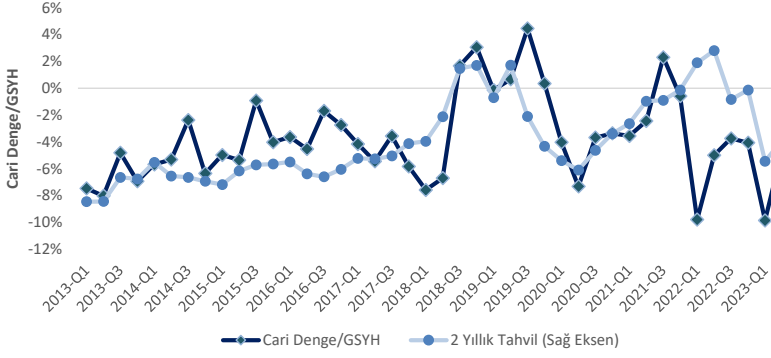

Cari Denge/GSYH&Euro/Dolar

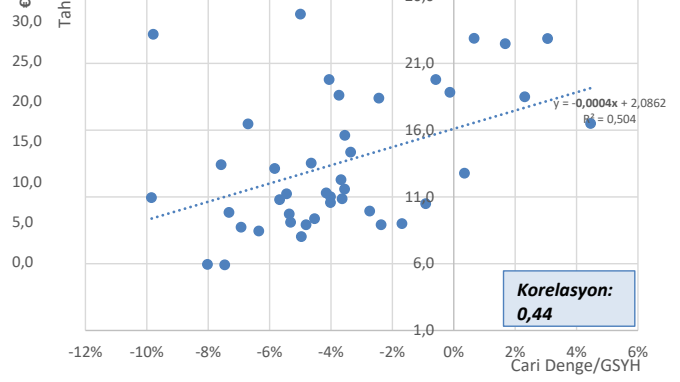

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

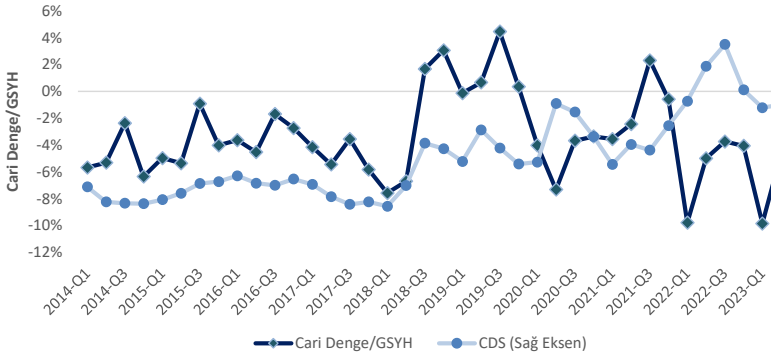
Cari Denge/GSYH&Tahvil Faizi

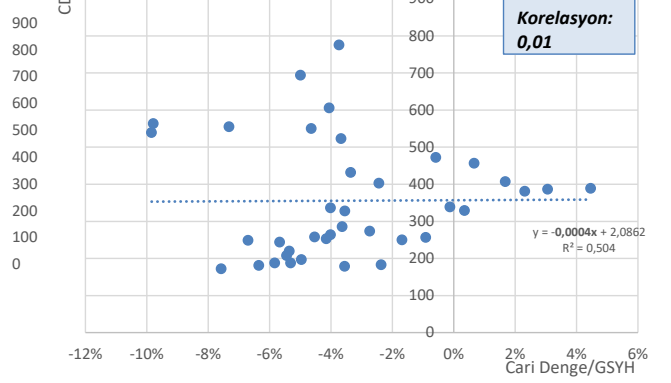
Cari Denge/GSYH&Tahvil Faizi

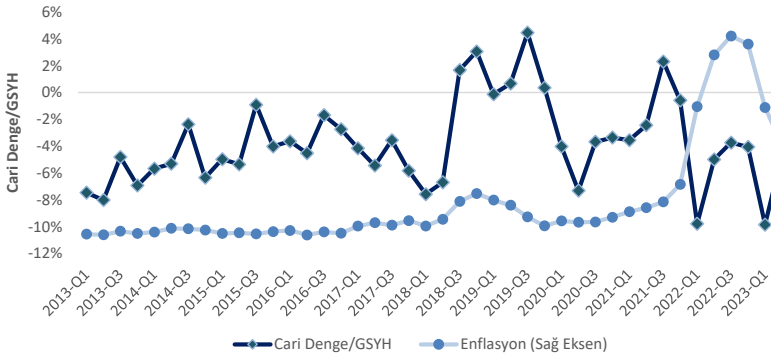
Cari Denge/GSYH&CDS

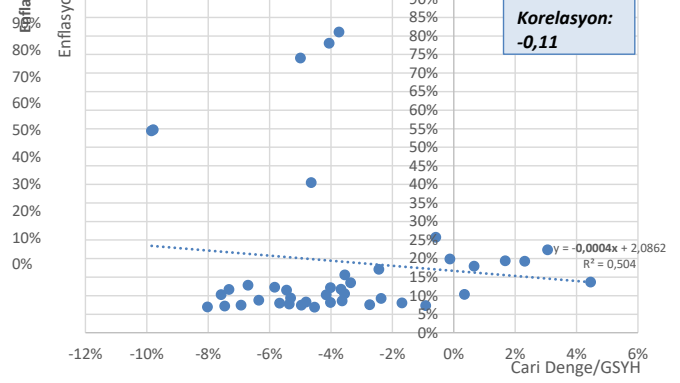
Cari Denge/GSYH&CDS

Cari Denge/GSYH&Enflasyon

Cari Denge/GSYH&Enflasyon

Bizim Menkul Değerler A.Ş.
Araştırma Bölümü
Email : arastirma@bmd.com.tr
Telefon : 0216-547-13-00

Önemli Uyarı

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Burada yer alan bilgiler Bizim Menkul Değerler A.Ş. (BMD) tarafından okuyucuyu bilgilendirme amacı ile BMD'nin güvenilir olduğunu düşündüğü yayımlanmış bilgilerden ve veri kaynaklarından derlenerek hazırlanmıştır. Kullanılan bilgilerin hatasızlığı ve/veya eksiksizliği konusunda BMD hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. BMD Araştırma raporları şirket içi ve dışı dağıtım kanalları aracılığıyla tüm BMD müşterilerine eşzamanlı olarak dağıtılmaktadır. Ayrıca, Burada yer alan tahmin, yorum ve tavsiyeler dokümanın yayınlandığı tarih itibarıyla geçerlidir. BMD Araştırma Bölümü daha önce hazırladığı ya da daha sonra hazırlayacağı raporlarda bu raporda sunulan görüş ve tavsiyelerden farklı ya da bu raporda sunulan görüş ve tavsiyelerle çelişen başka raporlar yayımlayabilir. Çelişen fikir ve tavsiyeler bu raporu hazırlayan kişilerden farklı zaman dilimlerine işaret ediyor, farklı analiz yöntemlerini içeriyor ya da farklı varsayımlarda bulunuyor olabilir. Böyle durumlarda, BMD'nin bu raporlardaki tavsiye ve görüşlerle çelişen diğer BMD Araştırma Bölümü raporlarını okuyucunun dikkatine sunma zorunluluğu yoktur. BMD ve ilişkili olduğu firmalar bu raporda adı geçen pay senetlerinde pozisyon sahibi olabilir ve/veya raporun yayınlanma tarihinden sonra işlem yapabilir. Ayrıca yatırımcılar bu raporda adı geçen şirketlerle BMD ve/veya diğer ilişkili firmalarının iş ilişkisi içerisinde olabileceğini kabul ederler.

Bu çalışma kesinlikle tekrar çıkarılmak, çoğaltılmak, kopyalanmak ve/veya okuyucudan başkasına dağıtılmak üzere hazırlanmamıştır ve BMD Araştırma Bölümü'nün izni olmadan kopyalanamaz ve çoğaltılıp dağıtılamaz. Okuyucuların bu raporun içeriğini oluşturan yatırım tavsiyeleri, tahmin ve hedef fiyat değerlemeleri de dahil olmak üzere tüm yorum ve çıkarımların, BMD Araştırma Bölümü'nün izni olmadan başkalarıyla paylaşmamaları gerekmektedir. BMD bu araştırma raporunu yayınlamaya, müşterilerine ve gerekli yatırım profesyonellerine dağıtmaya yetkilidir. BMD Araştırma Bölümü gerekli olduğunu düşündüğünde düzenli olarak yatırım tavsiyelerini güncellemekte ve temel analize dayalı araştırma raporları hazırlamaktadır. Bununla birlikte, bu çalışma herhangi bir hisse senedinin veya finansal yatırım enstrümanlarının alımı ya da satımı için BMD ve/veya BMD tarafından direk veya dolaylı olarak kontrol edilen herhangi bir şirket tarafından gönderilmiş bir teklif ya da öneri oluşturmamaktadır. Herhangi bir alım-satım ya da herhangi bir enstrümanın halka arzına talepte bulunma kararı bu çalışmaya değil, arz edilen yatırım aracı ile ilgili kamuya duyurulmuş ve yayınlanmış izahname ve sirkülere dayanmalıdır. BMD ya da herhangi bir BMD çalışanı bu raporun içeriğindeki görüş ve tavsiyelere uyulması sebebiyle doğabilecek doğrudan ya da dolaylı herhangi bir zarar ya da kayıpla ilgili olarak sorumlu tutulamaz.